

عنوان مقاله:

نقش کارن ها در تخریب کتیبه های منطقه طاق بستان (شمالشرق کرمانشاه)

محل انتشار:

دوفصلنامه زمین شناسی ژئوتکنیک، دوره 9، شماره 3 (سال: 1392)

تعداد صفحات اصل مقاله: 12

نویسندگان:

محمدحسین قبادی - گروه زمین شناسی، دانشکده علوم پایه، دانشگاه بوعلی سینا همدان، همدان، ایران

مهدی ترابی کاوه - گروه زمین شناسی، دانشکده علوم پایه، دانشگاه بوعلی سینا همدان، همدان، ایران

میرمحمد میری - گروه زمین شناسی، دانشکده علوم پایه، دانشگاه بوعلی سینا همدان، همدان، ایران

خلاصه مقاله:

ناحیه باستانی طاق بستان در شمال شرقی شهر کرمانشاه قرار دارد و بخشی از توده کارستی پرآو - بیستون محسوب می گردد. این ناحیه دارای رخنمون غالبی از سازند آهکی بیستون با روند شمال غربی - جنوب شرقی است که تحت تاثیر فعالیتهای تکتونیکی درز و شکافهای فراوانی در آن ایجاد گردیده است. ترکیب شیمیایی سنگهای کربناته، وضعیت ساختاری توده های سنگی همراه با ویژگی های اقلیمی منطقه، شرایط مناسبی را برای پیدایش پدیده های ژئومورفولوژیکی کارست از جمله کارنها فراهم ساخته است. کارنهای منطقه تحت تاثیر عوامل ذاتی (جنس سنگ، ضخامت لایه ها و وجود درزه و شکستگیهای توده سنگ) و عوامل محیطی (شامل آب و هوا، میزان بارش و ارتفاع) ایجاد شدهاند. بررسیهای صحرایی نشان میدهند که جریانهای آشفته ناشی از بارش باران بر روی سطوح شیبدار موجب شکلگیری ریلنکارنها شدهاند. جریان آشفته ناشی از ذوب برف بر روی دیواره های نزدیک به قائم و اندکارنها را ایجاد کردهاند. درحالیکه تاثیر توامجریانهای آشفته حاصل از بارش باران و ذوب برف انواعی از تربیت کارنها رادر منطقه شکل دادهاند. نشت آب در امتداد درز و شکافهای توده سنگها باعث گسترش آنها شده و کارنهای حفرهای را ایجاد نموده است. بنابراین شکل گیری انواع کارنها در سطح سنگهای آهکی، مقاومت توده های سنگی را در برابر عوامل مورفونژن کاهش داده و زمینه را برای فرسایش و متلاشی شدن آنها فراهم میکند. با توجه به حضور چنین اشکالی در نزدیکی کتیبههای طاق بستان و خطر آسیب پذیری این آثار باستانی پیشنهاد میشود که با ایجاد کانال های انحراف آب در بالادست کتیبههای مذکور، مسیر جریان آب را تغییر داده و از تماس آب جاری با کتیبه ها جلوگیری به عمل آید

کلمات کلیدی:

ناحیه طاق بستان، توسعه کارست، کارن ها، تخریب کتیبه ها

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1320615>

